

ZAWICHOST POD OKUPACJĄ NIEMIECKĄ

Wojska niemieckie zajęły Zawichost 12 września 1939 r. Ich główną kwaterą stały się szkoły: Powszechna i Szkoła Rzemiosł a w szczególności budynek piętrowy w Szkole Powszechnej, na którego dachu Niemcy ulokowali obserwacyjny punkt lotniczy. Dezorganizowało to zajęcia szkolne. Przerwy w nauce były więc zjawiskiem bardzo częstym. Zniszczyło się dużo pomocy naukowych oraz książek. Z programów nauczania usunięto literaturę polską, historię oraz geografii Polski. Kierownikiem szkoły był Kazimierz Rzepecki.

Na ludność rolniczą nałożono kontyngenty polegające na dostarczaniu określonej ilości produktów rolnych (zboża, mięsa, nabiału, owoców, warzyw). Ich skupem zajmowała się Spółka Rolniczo-Handlowa.

Wszyscy Polacy podlegali obowiązkowi pracy. Nakłaniano i zmuszano do wyjazdu na roboty do Niemiec. Obowiązek pracy nałożono również na młodzież powyżej szesnastego roku życia. Tworzono dla niej specjalne obozy pracy tzw. Baudiensty (Służba Budowlana). Obóz taki zorganizowany został także w Zawichoście dla budowy nasypu kolejowego. Pracowało w nim około 100 robotników.

Wznowiono żeglugę statków pasażerskich między Sandomierzem a Warszawą. Pozwolono na uruchomienie Szkoły Rzemiosł, która miała kształcić potrzebnych gospodarce niemieckiej rzemieślników. Wyższego wykształcenia dla Polaków nie przewidywano.

W celu egzekwowania tak ustalonego porządku utworzono posterunek policji tzw. „Schupo”. Obok Niemców służyli w nim, zmuszeni do tego specjalnym rozporządzeniem, przedwojenni policjanci, których nazywano granatowymi, od noszonych przez nich mundurów. Niektórzy z nich współpracowali z partyzantami. Posterunek mieścił się na posesji należącej obecnie do rodziny Lipowskich. Komendantem został Ludwik Tabor. Na Burmistrza powołano Władysława Dymowskiego. Komendantem Straży Pożarnej był Antoni Łukasiewicz.

Artykuł: Tadeusz Malara
Źródło: Wieść Gminna Miesięcznik
Gminy i Miasta Zawichost
Nr22/ marzec 1997